

Sporenelementen verbeteren dierwelzijn

Diervoeding

[Dirk Fremaut]

Organische sporenelementen kunnen een positieve bijdrage leveren aan de rentabiliteit van de varkenshouderij. "Optimaal management en voedingsmaatregelen dragen bij aan de levensduur van de zeug en verbeteren de gezondheid van biggen", aldus Fredrika Somers.

Mintrex levert een positieve bijdrage aan de levensduur van zeugen en vitaliteit van zogende biggen.

Novus International richt zich met nutritionele en gezondheidsproducten op premixers en de diervoederindustrie. Het bedrijf heeft de hoofdzetel in het Amerikaanse Saint Louis en het Europees hoofdkwartier in Brussel. Momenteel is Novus in handen van Mitsui & Co en Nippon Soda Co. In de pluimveesector is Novus marktleider met aminozuren, maar het maakt ook producten voor varkens, rundvee, paarden, hobbydieren en aquacultuur.

Tijdens het symposium 'Swine Nutrition' werd belicht op welke manier Novus een bijdrage wil leveren aan een verbeterde gezondheidstoestand en dierwelzijn.

Dierwelzijn

Professor Sandra Edwards van de universiteit van Newcastle belichtte de nieuwste uitdagingen op het gebied van dierwelzijn in de Europese Unie. Dierwelzijn speelt een steeds belangrijker rol in de moderne varkenshouderij. In België en Nederland wordt vooral belang gehecht aan de nieuwe regelgeving en nodige bedrijfsaanpassingen rond groepshuisvesting bij zeugen, castratie van biggen, en het knippen van staarten en tanden. Het Verenigd Koninkrijk is dit stadium al voorbij. "De consument heeft veel belangstelling voor 'free farrowing', een systeem waarbij de zeugen vrij zijn in het kraamhok", stelt Edwards.

Ook de evolutie van het steeds toenemende productiegetal van zeugen staat ter discussie. "Een hoger aantal geboren biggen gaat immers gepaard met een lager geboortegewicht en een afgenomen immuniteit van de biggen. Dit heeft een gereduceerde levensvatbaarheid tot gevolg. Hoogproductieve zeugen vallen dikwijls uit door pootproblemen of reproductiestoornissen, waar-

>>>

>> Sporenelementen verbeteren dierwelzijn

Sandra Edwards besprak op het Novus-symposium de nieuwste uitdagingen op het gebied van dierwelzijn.

"Het geboortegewicht is cruciaal voor een probleemloze opfok van de biggen", stelt Jes Callesen.

door de levensduur in het gedrang komt en het welzijn lager is", vertelt Edwards. Novus wil met Mintrex een positieve bijdrage leveren aan de langlevbaarheid van de zeugen en de vitaliteit van de zogende biggen.

Nutritionele oplossingen

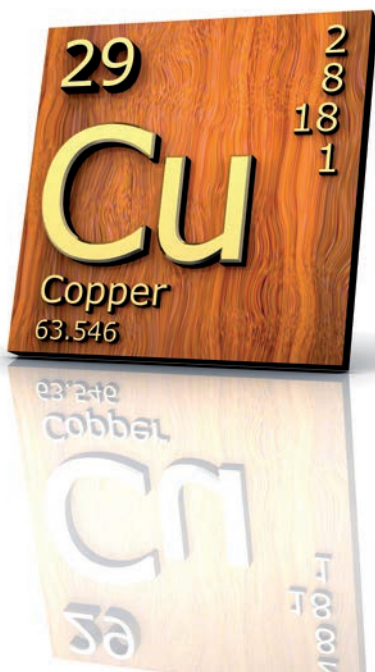
Frederika Somers, marketingmanager bij Novus Europe, besprak de oplossingen met organische sporenelementen als de sleutel voor gezondheid, dierwelzijn en de levensduur van de zeugen. "Eén van de belangrijkste uitdagingen voor een modern zeugenbedrijf is het optimaliseren van de vruchtbaarheid. Reproductieproblemen zijn de voornaamste reden voor afvoer, gevolgd door pootproblemen", aldus Somers. Het toenemend worpgetal en het daar-

aan gerelateerde verlaagde geboortegewicht leidt tevens tot verminderde zoötechnische prestaties tijdens de opfok- en afmestfase. "Niet alleen de groei en voederconversie worden negatief beïnvloed, maar ook de weerstand is lager, waardoor uitval en kosten voor medicatie toenemen." Onderzoek toont aan dat zeugen pas rendabel zijn bij minstens drie worpen, terwijl de grootste winstmarge wordt bereikt bij de vijfde pariteit.

"Vooral koper, mangaan, zink en kobalt kunnen een positieve bijdrage leveren aan de rendabiliteit van de varkenshouderij", weet Somers. "Wanneer deze mineralen in anorganische vorm worden toegevoegd aan het rantsoen, ligt de noodzakelijke inclusie veel hoger dan wanneer gebruik wordt

gemaakt van sporenelementen in organische vorm. Dit resulteert in een hogere mineralenexcretie en een toenemende accumulatie van deze elementen in het milieu." Mintrex is speciaal ontwikkeld met het oog op een verminderde impact op bodem- en oppervlaktewater.

In tegenstelling tot andere organische mineralen zijn de sporenelementen in Mintrex steeds verbonden met twee methioninemoleculen. Zo wordt een chelaat gevormd. "Daardoor wordt de kans op negatieve interacties tussen verschillende mineralen onderling, of met andere voedingsbestanddelen tijdens de inname sterk gereduceerd. Dit leidt tot een sterk verbeterde minerale beschikbaarheid en een efficiënte werking", concludeert Somers.

Vooral koper, mangaan, zink en kobalt kunnen volgens Fredrika Somers een positieve bijdrage leveren aan de varkenshouderij.

Praktijkproef

Novus heeft een drie jaar durende praktijkproef laten uitvoeren. Tijdens deze proef werden twee behandelingen ingesteld: het klassieke systeem (controle) waarbij de rantsoenen waren gesupplementeerd met anorganische sporenelementen (AS), namelijk: 165 ppm Zn, 16 ppm Cu en 38 ppm Mn. In een proefvoeder werd 50 procent van de anorganische mineralen vervangen door Mintrex-mineralen. De proef leverde meer dan 40.000 waarnemingen op. Uit de resultaten bleek dat het er jaarlijks significant minder zeugen uit de Mintrex-groep werden verwijderd (-23,5 procent). In de Mintrex-groep werden 49 procent minder pootproblemen waargenomen, 37 procent minder voortplantingsstoornissen en 47 procent minder ziekte ten opzichte van de verwijderde zeugen in de AS-groep. Het drachtpercentage steeg eveneens significant met 2,3 procent, resulterend in een hoger aantal levend geboren biggen (+2,7 procent). De biggen waren bovendien iets zwaarder (+0,11 procent). Het aantal gespeende biggen per worp steeg in deze proef met 1,7 procent. Na vaccinatie tegen mycoplasma bleek het titerniveau in het bloed beduidend hoger te zijn bij de biggen uit de Mintrex-groep. Deze verbeterde gezondheidsstatus, samen met een hoger speengewicht, resulteerde erin dat de Mintrex-biggen op het einde van

“Via voedingsmaatregelen kunnen varkenshouders de levensduur van zeugen sterk verbeteren”, meent Frederika Somers.

de afmestperiode 3,2 procent zwaarder waren dan de biggen van zeugen gesupplementeerd met AS.

Meervoudig resultaat

“Via optimaal management en voedingsmaatregelen kunnen varkenshouders tegemoet komen aan de maatschappelijke vraag om minder antimicrobiële middelen te gebruiken en ook de levensduur van de zeugen en de gezondheidstoestand van de biggen sterk verbeteren. Hiervoor kan de varkenshouder gebruikmaken van hoog biologisch beschikbare organische mineralen als Mintrex. Door het extra gehalte aan methionine in dit product, verlaagt ook de methioninesupplementatie in het voeder, wat extra kostenbesparend werkt”, besluit Somers. —

Antibioticagebruik

Jes Callesen, consulente van het Zuid-Deense varkensadviesbureau, stelde dat het Europese antibioticagebruik in de dierlijke productie sterk moet dalen. “Denemarken heeft de afgelopen achttien maanden het antibioticagebruik in de varkenshouderij al met 25 procent gereduceerd”, vertelt Callesen. Het gebruik van antimicrobiële groeibevorderaars had Denemarken al tussen 1998 en 2002 verboden. “Het niet langer inzetten van deze preventieve antimicrobiële middelen gaf echter aanleiding tot een continue toename van het therapeutisch gebruik.” Daarom heeft de Deense overheid besloten ook het therapeutisch gebruik drastisch aan te pakken. Hiervoor werd in 2010 de gele kaart in het leven geroepen. Varkenshouders met een te hoog antibioticagebruik kregen een gele kaart. Met begeleiding moeten deze bedrijven binnen negen maanden een sterke reductie van hun antibioticagebruik realiseren. “Lukt dit niet, dan moeten de varkenshouders hun bedrijf sluiten. Een drastische en harde maatregel dus”, concludeert de consulente.

Sinds de invoering van de gele kaart is het gebruik van antimicrobiële middelen in de Deense varkenshouderij met 25 procent gedaald zonder dat hierbij extra ziekteuitbraken zijn vastgesteld. Volgens Callesen werd dit gerealiseerd door enerzijds een goed doordacht vaccinatieschema toe te passen en anderzijds door het strikt navolgen van een handleiding voor goede praktijken, opgesteld door industrie, dierenartsen en varkenshouders.

Volgens de handleiding moet bij de zeugen een beter en strikter vaccinatieschema worden toegepast, zeker bij eerste worp-zeugen. Hierbij wordt gevaccineerd tegen PRSS, Influenza en PCV2. Bovendien wordt een strikt batchsysteem aangehouden. Aandacht voor de zeugvoeding resulteert in een hogere biestproductie, hogere melkproductie en een verhoogd aantal immunoglobulines in de (biest)melk. “Het geboortegewicht is cruciaal voor de overleving en een probleemloze opfok van de biggen”, stelt Callesen. “Wanneer MMA in Denemarken voorkomt, stelt de handleiding minder antibiotica, maar meer pijnstillers te gebruiken, zodat de pijn voor de zeug minder is en de zeug voldoende melk blijft produceren.” Problemen bij de biggen kunnen grotendeels worden voorkomen door een goed klimaat in de biggenbatterij en een goede samenstelling van het speenvoeder. Sojaschroot is volgens Callesen door de immunogene eiwitten geen goede eiwitbron voor pas gespeende biggen.

Ter preventie van diarree mogen in Denemarken hoge doses zink worden gebruikt (3000 ppm), terwijl dit in België en Nederland is verboden.

Het toepassen van deze richtlijnen uit de handleiding moet leiden tot een sterke reductie van het antibioticagebruik. In totaal zijn er 21 richtlijnen, zowel gericht op preventie als behandeling.

